

Nr 188.

Av herr **Sundberg** m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till statens skogsförsöksanstalt.*

I 1943 års statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkt J: 8 beröres frågan om statens skogsförsöksanstalts omorganisation och i punkt J: 11 föreslås anslag till särskilda undersökningar vid anstalten.

Beträffande punkt J: 8 få vi anföra följande. Vid 1939 års lagtima riksdag (proposition nr 222, riksdagens skrivelse nr 304) beslöts, att skogsförsöksanstalten skulle från och med budgetåret 1940/41 omorganiseras enligt riktlinjer, som uppdragits i propositionen nr 222 med förslag i ämnet. Omorganisatio- nens genomförande har emellertid av 1940 års lagtima riksdag med hänsyn till den inträffade krissituationen ansetts böra anstå tills vidare.

I underdånig skrivelse den 9 oktober 1942 anförde styrelsen för skogshög- skolan och statens skogsförsöksanstalt bland annat följande:

När 1939 års riksdag beslöt en djupgående omorganisation och utvidgning av skogsförsöksanstalten skedde detta icke blott för att befrämja forskningen utan även, och kanske främst, för att åstadkomma en bättre kontakt mellan forskningen och praktiken. Den avsedda utvecklingen har redan gjort stora framsteg. I nuvarande skogliga läge var detta också nödvändigt. För avgö- rande inom de närmaste åren föreligga frågor av största vikt för skogsbruket, såsom åtgärder för det norrländska näringslivets förkovran, skogslagstiftning- en och fastighetstaxeringen. I alla dessa fall behöves för ett tillfredsställande resultat en effektiv medverkan från skogsforskningen och riksskogstaxeringen. Arbetet på dessa uppgifter är sedan några år tillbaka i full gång, ehuru det försvåras av bristande lokalutrymmen och därav, att omorganisationen ännu ej trätt i kraft. Vidare torde det fortsatta kriget och den därefter väntade freds- krisen komma att påkalla ingripanden från statsmakternas sida, som ställa stora krav på skogsförsöksanstalten i dess egenskap av sakkunnigt utrednings- institut. Att sätta anstalten i stånd att tillräckligt snabbt fullgöra sådana uppgifter synes vara en beredskapsåtgärd av synnerlig vikt.

Med anledning härav hemställde styrelsen att den beslutade omorganisa- tionen av statens skogsförsöksanstalt måtte få träda i kraft från ingången av budgetåret 1943/44 med de tillfälliga beskrifningar, som föranleddes av lokal- frågans läge. Detta förslag ansåg sig departementschefen icke kunna för när- varande tillstyrka.

Med allt erkännande av det nuvarande lägets krav på största återhållsam- het få vi som vår åsikt framhålla, att skogsförsöksanstaltens omorganisation

ej kan uppskjutas mycket längre. Anstalten har i många år arbetat under ytterst svåra förhållanden. Dess verksamhet är, icke minst för de närmaste åren, av så stor betydelse för landets skogsnäring, att möjlighet till ett effektivt arbete på föreliggande uppgifter måste beredas anstalten. Det är därvid av största vikt, att de brister i den nuvarande organisationen, som i oskälighetsgrad hämma verksamheten, bliva undanröjda. För denna frågas lösning snarast möjligt vore det önskvärdt, att riksdagen i sammanhang med den under punkt J: 11 behandlade anslagsfrågan ville göra ett uttalande med denna innebörd.

I fråga om punkt J: 11. Statens skogsförsöksanstalt: Särskilda undersökningar hade styrelsen för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt begärt, att för innevarande budgetår utgående anslag 77,200 kronor måtte genom anvisning å tilläggsstat höjas med 20,000 kronor för produktionsundersökning i orörda bestånd samt att anslaget för budgetåret 1943/44 måtte uppföras med $(77,200 + 60,000 + 10,000 + 30,000 =) 177,200$ kronor. Av förestående delposter avsågo 60,000 kronor produktionsundersökning i orörda bestånd, 10,000 kronor skogsodlingsförsök i övre Norrland och 30,000 kronor produktionsutredningar med anledning av det åt skogsstyrelsen lämnade uppdraget att verkställa utredning angående ny skogsvårdslagstiftning för landet.

Av det för 1943/44 begärda beloppet 177,200 kronor har i propositionen upptagits allenast 127,200 kronor. Minskningen utgör sålunda 50,000 kronor. Härigenom skulle ett ändamålsenligt fullföljande av ifrågakvarande arbeten äventyras.

Beträffande produktionsundersökningen i orörda bestånd må ur anstaltsstyrelsens motivering anföras följande. Denna produktionsundersökning ingår som ett led i den stora undersökning, som är avsedd att utgöra en stomme i den praktiskt inriktade skogsforskningen vid anstalten. För att kunna bedöma hur skog skall skötas är det nödvändigt att få kännedom om hur skogen växer under olika naturliga betingelser och vid olika behandling. För undersökningar av ifrågakvarande slag utgör kunskap om tillståndet och produktionen i av gallringar orörda bestånd en oundgänglig förutsättning. Emellertid blev det våren 1941 tydligt, att tillgången i landet på orörda bestånd hotade att snabbt försvinna genom av kristiden framkallade stora vedavverkningar. Härigenom riskerade skogsforskningen att för all framtid gå förlustig ett nödvändigt studiematerial. Den planerade nya produktionsundersökningen sattes därför omedelbart i gång beträffande orörda bestånd. Antalet erforderliga provytor bestämdes till lägst 1,000. Genom hänvändelse till myndigheter och enskilda erhöles förslag på för undersökningen möjligen lämpliga bestånd. Förelagda platser ha sedan besökts av anstalts personal och där lokalen varit lämplig har en provyta utmärkts och i en del fall även undersökts. På detta sätt ha 700 ytor reserverats. Särskilt i södra Sverige ligger det ojämförligt största antalet ytor på privat mark. Då en dylik reservation alltid innebär en uppoffring för skogsägaren har anstalten icke kunnat begära, att ytorna skulle lämnas orörda någon längre tid. Det är därför av synnerlig vikt, att efter

besiktning överenskommelse träffas om reserverande av återstående 300 ytor, innan de angivna bestånden nås av vedavverkning, och att samtliga ytor hinna slutundersökas under de närmaste åren. För genomförande av detta program fordras emellertid för budgetåret 1943/44 det av anstaltens styrelse begärda anslaget 60,000 kronor obeskuret.

I fråga om de två övriga anslagsposterna, 10,000 kronor till skogsodlingsförsök i övre Norrland och 30,000 kronor till produktionsutredningar med anledning av revisionen av skogsvårdslagstiftningen, torde föga vara att tillägga utöver vad som anförts i propositionen. Det synes icke troligt, att den i propositionen föreslagna minskningen av det begärda anslagsbeloppet kan i avsevärd grad åstadkommas genom nedskärning av dessa poster.

På grund av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte göra ett uttalande, att den av 1939 års lagtima riksdag beslutade omorganisationen av statens skogsförsöksanstalt bör genomföras snarast möjligt samt

att riksdagen måtte besluta att till Statens skogsförsöksanstalt: Särskilda undersökningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av ..... 177,200 kronor.

Stockholm den 22 januari 1943.

Carl Sundberg.

H. Sten.

P. J. Näslund.

A. Gillström.

Gustaf Velanders.

Ernst Åqvist.

Nils Gabrielsson.